

Varga Léna: Ajándék

Kint már egész nagy pelyhekben esett a hó. Az utcákon a karácsonyi előkészületeknek az a fázisa volt megfigyelhető, amikor a legtöbb ember már otthon, a családjával hangolódik az ünnepekre. Van persze, aki az utcán kóvályog, élvezve a hóesést, de olyan is, aki addig halogatta az ajándékvásárlást, hogy már bármivel beéri, és örült módjára keresi a tökéletesen sablon-ajándékot szeretteinek. Egyszóval, közelgett a karácsony.

Valahol ebben a kellemes karácsonyi hangulatban és készülődésben állt egy családi ház. Ha valaki elment mellette, nem is vette észre, hogy ott van, sem pedig azt, hogy itt egyszer egy család élt. Hiszen semmi nyoma annak, hogy egykor egy gyermek élt itt. Vagy, hogy egy család minden hétvégén itt ebédelt együtt. Sőt, annak sincs semmi észrevehető jele, hogy egyszer mind ide jöttek haza, és ez jelentette számukra a biztonságot, az otthont.

Persze, ez csak a látszat. Hiszen az unalmas, szürke, sőt egyenesen lehangoló kertes házban megannyi történet játszódott le, történetesen egy háromfős család élete.

Ha valaki egyszer is jobban szemügyre vette volna, láthatta volna, hogy a most hóval fedett nagy fának, ami a kert szélén jelentős helyet foglalt el, az egyik ágából két szeg áll ki. Ez persze bármit jelenthet, de az ott lakók tudják, hogy ez csakis a hintáé lehet, amit egy kislány nevetve lökött, amíg csak kicsiny kezei bírták. A ház külseje néhány régi krétázásnak is magán viselte a nyomait. Ennek persze a szülők már kevésbé örültek, mint a gyermek, aki nem fogta fel az önfeledt játék következményeit.

A családi otthon belsejébe lépve az egész üresnek hat. Mintha valaki hirtelenjében minden nyomot el akart volna tüntetni. Azonban mégsem sikerült. Mert ez a valaki még most is itt él, egyedül, és nézi azt a pontot, ami még emlékezteti arra a történetre, amit a ház falai mesélnek. Egy kékre festett, hosszú fal előtt áll, ahol színes keretekben képek mutatják a világnak a hely titkát. Kezével végigsimít a képek közül az elsőt, mintha csak pár másodpercig, félve, de érezni akarná azt, amit a fotón lát.

A keretben egy olyan család jelenik meg, ahol a fiatal szülők egy mosolygós, csöpp kislányt szorítanak magukhoz, részben szeretetből, részben pedig azért, hogy mégiscsak legyen hármukról egy elfogadható karácsonyi kép. Az apa és az anya színes kötött pulcsiban feszítenek, ami az ünnepekkor elengedhetetlen viselet volt kettejük szemében. Fiatalok, fáradtak, de lelkesek, egy összeszokott pár és egy friss család érzetét keltik, akik kíváncsian várják, hogy mit hoz a jövő számukra. A kislány még annyira apró, hogy fel sem fogja, mi történik. Az viszont valószínű, hogy aki a fényképet készítette, megneveztethette valamivel, mert boldogan nevet a kamerába.

Ő, aki eddig csak kívülről pillantott bele a képbe, most mintha újra ott lenne, akkor, amikor minden elkezdődött. A kislány, Bogi nem sokkal karácsony előtt született, ez volt az első közös karácsonyuk. Újra ott akart lenni, magához ölelni, az egyetlennek lenni az életében, a legfontosabbnak, megsimogatni és megnyugtatni, ha sír, bármennyire is nehéz.

Gyorsan elkapta a tekintetét. A következő képre nézett, és nem bírta megállni, hogy ne időzzön el ennél is, akárcsak az előzőnél.

A fotón már mindenki idősebb jó pár évvel. Bogi, aki előtt még ott állt az élet, és annak minden lehetősége, már megnőtt, és lassan iskolás lett. Kezében egy plüsskutyát tartott, amit szorosán magához szorított. Valószínűleg karácsonyra kapta, és nem volt hajlandó megválni tőle. Mellette az apukája, átkarolta, és fáradt mosollyal mosolygott a kamerába. Mögöttük, a karácsonyfa mellett az anyuka állt, akinek az előző képhez képest megváltozott a mosolya, és – ellentétben a család többi tagjával – a karácsonyi pulcsi is hiányzott róla.

Ahogy újra maga előtt látta ezt a karácsonyt, összeszorult a torka. Kicsit mintha megint ott lett volna, de még a képben is csak kívülállónak érezte magát. Annyi minden változott a két kép között! Ő tudta csak igazán, mennyi minden. Hiszen a fotó készítését egy nagy veszekedés előzte meg közte és Bogi apja között. Még a karácsonyi szünetben is alig látott ki a munkából, és nem tudott úgy jelen lenni, mint ahogy kellett volna. Fontosabb volt a teljesítmény, a feladatok, és hogy azzal hitegesse magát, hogy pár perc és végez, és akkor majd együtt lesz a család. De nem sikerült, még a pulcsit se sikerült felvennie, nem sikerült jelen lennie, sem pedig együtt. De Bogi és Gábor elválaszthatatlanok voltak: ketten a világ és őellene. Persze akkor a lányuknak csak az számított, hogy megkapta a játékkutyát, amire annyira vágyott, Gábornak pedig az, hogy a felesége jobban jelen legyen, és ne a munkába temetkezzen, neki pedig csak annyi, hogy megpróbálja meggyőzni mindenkit – beleértve magát is –, hogy mennyire fontos a munkája. Pedig nem volt az. Nagyon nem.

Letörölt egy könnycseppet, és az érzelmektől túlfűtve nézett rá a következő és egyben utolsó képre. Talán ebben van a válasz, hogy miért nézi most egyedül a kék falon a színes keretekben élete darabjait, amitől egyre jobban fáj valami, amit nem tud megmagyarázni. Ezt a képet már nem csak másodpercekig vagy percekig akarta érezni. A fotó része akart lenni, benne akart lenni, arra vágyott, hogy visszamehessen bele, és visszafordítsa a történéseket. Mielőtt átadta volna magát a sírásnak, végighúzta kezét a családi portrét védő üvegen, és azt kívánta, bárcsak át tudná törni.

A fotó hirtelen valósággá vált, az ő valóságává. A családból mindenki annyit változott, hogy nehéz volt felismerni őket. Bogiból nagylány lett, aki hamarosan a gimt kezd, Gábor dús, göndör haja erősen őszülni kezdett, de ezt magáról is elmondhatta. A saját arcán ijedtség, félelem és szomorúság tükröződött, míg a többiek leginkább megviseltek és nyúzottnak látszottak, de persze ezen is osztoztak, hiszen kapcsolatuk hasonlóan közeli volt, bármi is történt. A szobában vibrált a levegő, a fa szinte fel sem volt díszítve, és a három családtag úgy állt ott, mint három idegen, akik csak a kép erejéig tettetnek boldogságot.

És hogy mi történt? Hogy csaptak át a családi karácsonyok rideg fényképezkedésbe? Nos, Csilla, az anya tudta rá a választ. Legalábbis a saját történetének választát. Miatta. Valahogy az évek során mindig volt fontosabb az életében, mint ténylegesen jelen lenni. A karácsony a család többi tagjának egyébként is fontosabb volt, mint neki, a pulcsi viselése sem az ő ötlete volt. Valahol az utolsó karácsonynál döbrent rá, mit is tett azzal, hogy kihagyta ezeket a pillanatokat. Mindannyian érezték, hogy ez lesz az utolsó.

Előtte ugyanis összeveszett Bogival. Az utolsó veszekedésük volt az utolsó csepp a pohárban. A szülők házassága sajnos egyre rosszabb és rosszabb lett, nagyon sokat veszekedtek. Az évek alatt felgyülemlett problémák egyszerre törtek ki mindenkiből. Az otthon biztonságot adó helyből hirtelen kényelmetlen, feszélyezett környezetté alakult át mindenki számára. Csilla és Bogi kapcsolata viharosabb lett, mint valaha, a serdülő lány már nem nyitott anyja felé, aki bármivel próbálkozott, eredménytelennek bizonyult. A szülők kapcsolata a végéhez közeledett, míg anya és lánya kapcsolata egyoldalúbb lett, mint valaha.

Az ominózus karácsonyi napon is ez történt. Bár világszerte mindenki az ünnepekre hangolódott, az ő családjuk ebből semmit nem érzett. A házban vibrált a levegő, Bogi bezárkózva töltötte a napot, Gábor magához képest elszigetelten, Csilla pedig próbált nyitni a többiek felé. Nem sokkal a fénykép elkészülése után mindenki egyből szétszéledt, majd elkezdtek készülődni, hogy a tágabb családdal is ünnepeljenek.

Bogi nagyon nehezen élte meg, ami a szüleivel történik. Mindkettejükkel megváltozott a kapcsolata, és mérges volt rájuk, amiért ennyit veszekednek, és már semmi nem olyan, mint régen. Az anyjával szinte minden apróságon összeveszett, ez történt nem sokkal azelőtt is, hogy elindultak volna a rokonaikhoz. Csilla éppen bejött a szobájába, hogy megkérdezze, nem látta-e Bogi a piros kötött pulcsiját, amit – úgy emlékezett – kölcsönadott neki. Nos, ebből parázs vita alakult ki kettejük között, nem is a pulcsi, sokkal inkább a felgyülemlett és elfojtott érzelmek miatt. Már egyikük sem próbálta megjátszani a közönyt vagy erőltetni a kedvességet, és egyszerre tört fel belőlük minden.

És most itt áll. A lánya és férje már nincs az életében. Lassan egy éve. Persze, vannak telefonhívások, hivatalos beszélgetések, de Bogi a válás után nem kívánta vele tartani a kapcsolatot úgy, ahogy ő szerette volna. És minden ahhoz a karácsonyhoz vezethető vissza. Egy apró vita, amiből valami sokkal nagyobb indult el kettejük között. Ahogy ezen gondolkozott, a háta már a falat támasztotta, és nem tudta abbahagyni a sírást.

A ház körül viszont senki nem tudta, mi történik valójában. A járókelők nagy kabátokban és hosszú sálakban mentek el a ház előtt, fel-felnézve a hóesésre, de a házra nem. Mindent és mindenkit átjárt a karácsonyi hangulat, és az ehhez köthető különböző élmények, várakozások. A hideg ellenére sokak szívében meleg lakozott. Egyszer csak egy hosszú, piros gyapjúkabát gazdája mégis megállt a ház előtt. Egy körülbelül tizenöt éves, nagyon szép arcú lány. A vonásai gondterheltek, de egybe izgatottak voltak. Megállt a ház előtt. És végre, hosszú idő óta először valaki észrevette, mit is jelent ez a hely valójában. Anélkül látta a szegeket a faágon, hogy bárki megmutatta volna neki. Nem kellett megnéznie, hogy még mindig ott van-e a kréták nyoma a falon, hiszen tudta, hogy igen. Mély levegőt vett, felsétált az ajtóig, majd a táskájából előhalászott egy gondosan becsomagolt ajándécsomagot. Úgy ment el, hogy nem nézett hátra. Nem is kellett. Ismert ott mindent. Az volt egykor az otthona.

Csilla, amikor abbahagyta a sírást, nem bírt tovább otthon maradni. Amikor elindult, az ajtóban egy csomagot talált. Kibontotta, és örömkönnyek között húzta fel magára rég látott, piros, kötött pulcsiját.